

Capella de Santa Maria de la Llinda/Capella de Santa Margarida

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Sant Sebastià dels Gorgs 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS
Emplaçament Camí de Llinda, S/N

Coordenades:

Latitud: 41.38443
Longitud: 1.75658
UTM Est (X): 396035
UTM Nord (Y): 4582180

Classificació

Número de fitxa 08013-34
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 003A00028
Fitxes associades:
[Masia de Llinda](#)
Autoria de la fitxa J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

L'actual capella de Santa Maria de la Llinda és el braç sud del transepte d'una església molt més important, de la qual només es conserva, a més de la capella, part dels murs de llevant, ponent i sud de la nau central. No hi ha elements visibles del braç nord del transepte, que sembla lògic que existís, simètric al braç conservat al costat sud (ADELL, 1992b). La capella actual és coberta amb voltes de canó, reforçades per un arc toral, de perfil de quart de cercle al sector de ponent i de mig punt a un nivell molt més alt, en el tram de llevant que és rematat per un absis semicircular, precedit d'un curt arc presbiterial, actualment paredat, que com l'arc toral arrenca d'unes grosses impostes. En el mur sud s'obre una finestra de doble esqueixada, i en el mur de ponent hi ha dues estretes finestres d'una sola esqueixada, molt juntes. La porta, realitzada amb la reforma de l'edifici, és situada al mur sud. El sector de llevant de la nau ha estat sobrealçat desproporcionadament, i els arrebossats actuals que cobreixen tots els paraments no permeten escatir fins a quin punt les estructures actuals corresponen a l'obra original o a processos de reforma; tampoc permeten veure quina relació tenia aquest cos d'edifici amb la nau central, relació que en el seu estat actual resulta molt complexa per la manca d'evidències dels passos de comunicació. La façana de l'absis presenta una decoració formada per un fris d'arquacions llombardes, en sèries de dues entre lesenes, i és l'única part de l'edifici junt amb el costat sud-est on és visible el parament, format per carreus ben tallats i polits, disposats molt ordenadament. Pel que es pot veure de la nau central, saben que era rematada per un absis semicircular precedit d'un arc presbiterial, del qual es conserva el brancal sud; i que la porta és situada en la façana sud, ran del mur de ponent del braç del transepte (ADELL, 1992b).

Observacions:

La foto número 3 és una reproducció d'una altra que es conserva a l'interior de la capella. La masia forma un conjunt inseparable de l'esglesiola. Dins la masia es conserven els ornaments litúrgics de la capella així com els vestits sacerdotals i de la Mare de Deu, dins un moble fet expressament per aquesta finalitat. Es conserven els vestits de cada època de l'any i sembla que es poden datar els del sacerdot en el segle XIX i els de la Verge i el Nen en el XVIII.

Història

Pels detalls visibles es pot admetre que l'església de Santa Maria de la Llinda era un edifici concebut amb un pla molt ambiciós, dins la segona meitat del segle XI. La tipologia, arcaïtzant, és similar a la que s'aplicà a l'església del monestir de Santa Cecília de Montserrat, on tant podem parlar d'uns braços de transepte molt profunds com de naus laterals més curtes que la central, però en tot cas a la Llinda es fa imprescindible un procés d'exploració científica per a poder aclarir els seus interrogants i la tipologia exacta (ADELL, 1992b). L'església consta d'una nau amb edificació al damunt. Té volta de canó, absis amb arquacions i bandes llombardes als murs. En el mur sud hi ha una finestra de doble esqueixada i una porta refeta d'estil renaixement. Cal assenyalar que al costat N, en una nau dedicada a trull hi ha l'arrencada d'un arc toral, d'una nau i l'absis, tot de grans proporcions, el que fa deduir que l'edifici actual sigui una capella lateral de l'antic edifici. La capella, sota una altra denominació (de santa Margarida), apareix esmentada per primera vegada el 979 (JUNQUERAS, ESCAYOL, 2001), (LLORACH SANTÍ, 1992) en una donació que féu Sunifred d'una torre, unes cases i d'altres propietats que posseïa al terme d'Olèrdola. Una de les afrontacions dels alous cedits correspon al gual de Santa Margarida. Segons es desprèn d'un document de Sant Sebastià dels Gorgs, l'any 1024 s'hi feien obres. No tornem a tenir notícies de l'església fins el 1153. Aquell any, dins la capella de Santa Margarida i sota l'acolliment del prevere Berenguer Arnau, Pere Berenguer i uns altres homes convingueren cercar una concòrdia entre l'abat Ramon de Sant Cugat del Vallès i Ramon Mira, que pledejaven per la titularitat d'unes terres de Masquefa. Al final de l'edat mitjana la capella passà per força

vicissituds, com ho demostra una visita pastoral feta el 1508. Santa Margarida necessitava en aquell moment una reparació del sostre i de les portes i no disposava ni de campana ni de cap tipus d'ornament. Més tard, per causes desconegudes es va perdre el record de la santa titular i l'església agafà el nom pel qual ara es coneix. Hi ha també una cèdula conforme un avantpassat propietari de la masia (Jaume Almirall i Miró) havia estat familiar del Sant Ofici. L'any 1898 va haver-hi un aplec a la capella que va reunir prop de 3.000 persones portant creus i banderes en honor de la Verge de Llinda. Es va fer una missa de campanya. Durant el segle XX va patir les escomeses devastadores de la guerra de 1936, de manera que l'església fou cremada, i només se salvaren les rajoles policromades del segle XVIII del paviment del presbiteri.

Bibliografia

ADELL I GISBERT, Joan-Albert (1992b) "Santa Maria de Llinda". Catalunya Romànica. El Penedès. L'Anoia. Avinyonet del Penedès, vol. XIX. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. Pp.: 93-94.

